

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION RIVOJLANISH VAZIRLIGI**

**TOSHKENT VILOYATI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI**

**“YANGI O‘ZBEKISTONDA PEDAGOGIK
TA’LIM INNOVATSION KLASTERINI
RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI”
MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

(20-21 MAY)

2-QISM

CHIRCHIQ – 2022

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI INNOVATSION RIVOJLANISH VAZIRLIGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“YANGI O‘ZBEKISTONDA PEDAGOGIK TA’LIM INNOVATSION
KLASTERINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI” MAVZUSIDAGI
XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI**

МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕГО СПЕЦИАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
МИНИСТЕРСТВО ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
ЧИРЧИКСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ТАШКЕНТСКОЙ ОБЛАСТИ

**МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ «ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО
ИННОВАЦИОННОГО КЛАСТЕРА»**

MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIALIZED
EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN
MINISTRY OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN
CHIRCHIK STATE PEDAGOGICAL INSTITUTE OF TASHKENT REGION

**MATERIALS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE ON THE THEME OF "PROSPECTS FOR THE
DEVELOPMENT OF INNOVATIVE CLUSTER OF PEDAGOGICAL
EDUCATION IN NEW UZBEKISTAN"**

VOLUME 2

May 20.21, 2022

CHIRCHIK CITY

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Peter Serdyukov, La Jolla. “ Innovation in education: what works, what doesn’t, and what to do about it?” The current issue and full text archive of this journal is available on Emerald Insight at: www.emeraldinsight.com/2397-7604.htm.
2. М.С. Чванова, Н.А. Котова. “Формирование инновационной образовательной среды в вузе как современная потребность социума” nkotova01@yandex.ru. Психолого-педагогический журнал Гаудеамус, №1 (23), 2014
3. Б.Ю. Сербиновский Б.Б. Сербиновский Л.М. Егорова. “инновационная модель и интегрированная информационная среда в управлении университетом нового типа” «Южный федеральный университет» Новочеркасск: ЮРГТУ (НПИ), 2009. – 226 с
4. Csikszentmihalyi, M., Creativity: The Psychology of Discovery and Invention (2013), Harperperennial, New York, NY
5. Brewer, D. and W. G. Tierney. 2010. Barriers to innovation in U.S. higher education. Paper presented at the conference on Higher Education Innovation at the American Enterprise Institute.
6. Софронова К.И. Интеграция региональной инновационной инфраструктуры с научноинновационной деятельностью вуза // Экономические науки. – 2009. – № 10. – С. 16–22.
7. Софронова, К.И. Роль и место вуза в современной экономической, национальной и региональной инновационных системах // Экономика образования. – 2011. – № 2. – С. 24–30.

BELBOG‘LI KURASH QOIDALARINING XUSUSIYATLARI

Sultonov Alisher Islomboevich

ChDPI katta o‘qituvchisi

Pardaboyeva Zaynab Jumadulla qizi, Turg‘unova Nigina Nurgali qizi

ChDPI «Jismoniy madaniyat» ta’lim yo‘nalishi talabalari

Belbog‘li kurash qoidalarining xususiyatlari Belbog‘li kurashda raqibni ushlab olganda, ko‘targanda oldinga, orqaga yoki yonga harakatlanish mumkin. Uni yerdan ko‘targan zahoti tezkor aylantirish, orqa-oldi, yon tomonlarga tashlash kerak. [2:36]. Yerdan ko‘tarishda chapga yoki o‘ngga tez o‘girilish shart va bunda raqibni yon tomonga yoki kurakka tashlanadi. Belbog‘li kurashda raqibga nisbatan oyoqlar bilan harakatlanish man etiladi: chalish, oyoqni bosish, ilib olish, tizzaga bukish, oyoqlarni ushlab olish va hokazo. Undan tashqari, raqib belbog‘idan qo‘lni uzish, raqibni ko‘tarmasdan yiqitish, beldan yiqitish va gilamdan tashqariga yiqitishlar ham mumkin emas. Qoidaga ko‘ra raqibni belbog‘idan ushlab an’anaviy usulda bo‘ladi. [4:51]. Kurashchilar gilamning markaziga turishadi, har biri o‘ziga qulay bo‘lgan vaziyatda turadi, keyin har ikkalasi ham raqibining chap tomoni orqasiga o‘ng qo‘llarini olib borib belbog‘dan ushlabadi. So‘ngra xuddi shunday qilib, chap qo‘lda belbog‘ni ushlab olishadi. Hakam ikkala kurashchini ham bellashuvga tayyortayyormasligini so‘raydi va bellashuvni hushtak chalgan holda boshlaydi.

Belbog‘dan ushlab shart hisoblanib, uni olishuv vaqtida qo‘yib yuborish, raqib oyog‘ini gilamdan ko‘tarmaguncha oyoqlar bilan harakatlanish mumkin emas. Belbog‘li kurash qoidalariga ko‘ra, kurash texnikasining bir qancha usullari mavjud. Eng ko‘p foydalanadiganlari — ko‘tarib oldinga tashlash, aylantirish, o‘ng va chap tomonga tashlash, ilma, raqibni tezkor harakat bilan gilamdan ko‘tarib yon tomonga tashlash, yarim egilma va egilma holatda yonga tashlash. [2:76]. E’tiboringizga kurashda qo‘llaniladigan usullarni o‘zlashtirish uchun mashqlar tizimini havola etamiz. Mashqlar yakka tartibda bajariladigan, juftlikda, qo‘g‘irchoqda, trenajorda chorak kuch bilan, yarim kuch bilan, to‘la kuch bilan bajariladigan, raqib usullaridan himoyalaniş mashqlaridan iborat. O‘ashlashlar va usullardan himoyalanişni mashqlarda o‘rganib olishdan avval „soya bilan kurashish“ ko‘rinishidagi usullarni mashq qilib olish lozim. Masalan: 1. „Soya bilan kurashish“ usullarini aloqasiz ifodalash kerak: oldinga, orqaga, chapga, o‘ngga qadam tashlashlar bilan. Qadamlarni turli kenglikda, tezligi va maromini o‘lchab tashlash lozim (1 daqiqa). 2. Holatni (baland, o‘rta, past) o‘zgartirib, aldatchi harakatlari va ushlab olishlarni ko‘rsatgan holda turli tomonlarga harakatlanish (2 daqiqa). 3. Ushlab olish, aldash, muvozanatdan chiqarish, oyoqlar bilan harakatlanish, tashlash, usullardan himoyalaniş kabilarni ifodalagan holda harakatlanishlar. 4. Kiyimdan ushlagan holda muvozanatdan chiqarish, chalish yoki tashlash (raqibga jarohat yetkazmagan holda)ni ifodalab harakatlanish. „Soya bilan kurashish“da xohlagan usulni qo‘llash mumkin. Orqa oyoqdan chalish usulini yaxshilab o‘rganib olish uchun quyidagi mashqlarni taklif etamiz: 1. Qatnashchilar o‘ng oyoq holatida turishadi. Sherigining kiyimidan ushlagan holda tana og‘irligini o‘ng oyoqqa o‘tkazib, ikki qo‘lning tezkor harakati bilan uni chapgaorqaga tortish lozim. Chapga o‘girilgan holda o‘ng oyoqni sherigining ikkala oyog‘i oldiga bir qadam qo‘yish. Qo‘llarning faol harakati, o‘ng oyoqning itarilishi va gavdaning chapga-oldinga harakati orqali raqib gilamga yiqitiladi. 2. Raqib qarshilik ko‘rsatadi (xuddi oldingi vazifa). Mashqlarni ketma-ketlik bilan bajarish talab etiladi. 3. Raqib yaqin kelganda orqa oyoqni chalish, o‘rtacha tezlikda orqa va oldinga harakatlanish. Mashqni 1/4 kuch bilan bajarish lozim. 4. Mashqni yarim kuch qarshiligida bajarish. Unda ham xavfsizlikni unutmaslik kerak. 5. Mashqni boshqa sherik bilan bajarish. Keyinchalik oyoqlar bilan oldinga, orqaga, yonga qadam tashlab, qo‘llar harakati bilan raqibni qulay holatda ushlab olib, uni chalish mashqini bajarish mumkin. Quyida sizlarga tezlik, abjirlik, harakatlaringizning uyg‘unligini yaxshilash uchun yakkakurash elementlari bo‘lgan maxsus mashqlarni havola etamiz: 1. Ikki oyoqda, bir oyoqda va tizzada turgan holda yoki gimnastik skameykada turgan holda kaftlarni raqib kaftlariga qo‘yib, uni muvozanatdan chiqarish. 2. Bir yoki ikki oyoqda turib, raqibni chiziq tashqarisiga tortish (chiqarib yuborish). 3. Chap oyoqni oldinga qo‘ygan holda turib, raqibning yelkasidan ushlab olishga urinib ko‘rish. Chap tizzada turgan holda o‘ng qo‘l barmoqlarini birlashtirib (bosh barmoq tepaga qarashi kerak), raqibni ushlab olishga harakat qilish. 4. Chalg‘itishni ifodalab, tezkor qo‘l harakati bilan raqib chap kaftini, sonini, tirsagini, boshini, kuragini, tizzasini urib qo‘yish. 5. Raqib qo‘lini yonga itarish yoki pastga tushirish. 6. Qo‘lning chalg‘itma harakatlari orqali raqibni orqaga o‘girib, gavadidan ushlab (siqish) yoki oldidan bir qo‘lda gavadini ushlab. 7. Raqibdan 1 qadam masofada orqasi bilan turgan holda qo‘llarni yonga qo‘yish. Raqib

beldan ushlab olishga harakat qilganda qo'llarni tezda pastga tushirish. 8. Raqibni gavda va qo'l bilan aylanadan siqib chiqarish. Bir yoki ikki oyoqda sakrab turgan holda raqibni (kaftni kaftga qo'yib) itarib chiqarish. 9. Ishora berilgandan keyin raqibning qo'lidan to'pni bir yoki ikki qo'lda olib qo'yish. Bu mashqni gimnastik tayoqcha bilan ham bajarish mumkin. Yerdagi to'pdan 1—2 metr masofada turgan yoki o'tirgan holda ishora berilishi bilan birinchi bo'lib uni olib qo'yish. 10. Diametri 1,5 metrli aylanada chalg'ituvchi harakatlarni bajarish. Asosiy vazifa — qulay vaziyatni tanlab, raqibning qo'lidan, belbog'idan ushlab olib o'ziga tortish. 11. Yon tomon bilan o'tirgan holda qo'llar tizzada turadi. Ishora berilishi bilan raqibning bel tomonidan ushlash (raqib yonga chap berib qolishi kerak). 12. Bir-biriga orqasi bilan o'tirgan holda qo'llarni tizzaga qo'yib, ishoraga binoan o'girilib, raqibni o'ng qo'l bilan bo'ynidan (boshning orqasidan) ushlab olish. Chap qo'lda himoyalaniş lozim. 13. Bir-biriga yaqin yotgan holda (boshni bir tomonga qaratib) ishora berilishi bilan bir kishi turadi, ikkinchisi esa uni ushlab qolishga urinadi. 14. Yotgan holda ishora berilishi bilan tezda turib, raqibning belidan orqadan yoki oldindan ushlab olish. Butun jahon nigohiga tushib, dovrug' va shuhral qozonayotgan. millionlarni uziga mahliyo etgan kurash ham jahonning yuksak ma'naviy qadriyatlaridan biri sifatida o'zining chuqur tarixiy ildizlariga egadir. Tarixshunos, qadimshunos, elslumos va faylasuf olimlarning olib borgani tadqiqotlari, izlanishlari va arxeologik ilmiy qidiruvlar, knzatishtlari natijasida topilgan ashyoviy daiillar Kurashning yoshi kamida 2,5 - 3 ming yildan ziyodligini isbotlaydi. Surxon, Zarafshon vohalari hamda Farg'ona vodiysining bir qator qadimgi aholi manzilgohlarida aniqlangan noyob topilmalar, asoriatlqlari, qoyalarga bitiiigan tasviriy san'at namunalari ham bunga to'liq shohidlik beradi.

" Kurashimiz tarixini ilmiy isbotlab beradigan 6 ta topilma-ashyoviy dalil mavjud. Chunonchi, Panjikentdan topilgan kurashayotgan ikki pahlavonning devoriy rasmi Sug'diyona davlatchiligiga, ya'niy o'rta asrlar davriga oid noyob yodgorlik sanaladi.

Shunday ashyolardan biri silindr shaklidagi sopol idish bo'lib, u qadimgi Baqtriya (Janubiy "o'zbekiston) hududidan topilgan. Uning bir parchasida ikki kurashchi va ulardan birining o'z raqibini oyog'idan chalayotgani tasvirlangan. Yana bir idish gardishidagi haykalchalarda ham pahlavonlarning qo'llarini ko'tarib kurashga shaylanayotgani holda o'z ifodasini topgan. Bu idish bronza davriga oid bolib, u da kurashning tarixi yanayam ko'proq, ya'ni 3,5 ming yil ekanligidan guvohlik beradi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

1. Kurash halqaro qoidalari, texnikasi va taktikasi. K. Yusupov G'ofur G'ulom nomidagi nashriyot T. 2005 y.
2. Kurash A. Atayev T. «O'qituvchi» 1987 y.
3. Belbog'li Turkiston kurashi. N.X.A/izov, T. «O'qituvchi» 1998 y.
4. Dzyudo kurashi. A.A. Abdusattorov, A.A. Istomin. T. «Ibn Sino» 1993 y.
5. Yu.M. Yunusova. Osnov metodikt fizicheskoy kultur. Tashkent 2005 g.
6. K.D. Yarashev Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish. Toshkent. «Abu All ibn Sino» 2002 yil

МУНДАРИЖА:

IV ШЎЪБА. ЭЛЕКТРОН ПЕДАГОГИКАНИНГ ИНТЕГРАТИВ АСОСЛАРИ

Абдуллаева Г.С. Махсус таълимда “Def akademiya” мобил иловасининг ўрни...	6
Абдуллаева Г.С., Ахраева М.А. Эшитишда нуқсонли бор болаларнинг талаффуз малакаларининг шаклланишида ахборот технологияларнинг ўрни	9
Бахтиёрова С.Э. Электрон педагогиканинг хусусиятлари.....	11
Жабборов О.М., Муқимжонова Н. Бошланғич таълим ўқув фанлари учун электрон-модулли материаллар тайёрлаш усуллари	13
Ramazonov X.C. Ta’lim jarayonida elektron ta’lim resurslaridan samarali foydalanishning asosiy mohiyati	15
Ташпулатова Д. М. Бўлажак бошланғич синф ўқитувчиларини электрон педагогиканинг интегратор асослари билан таништириш	18
Ernazarov K.I A., Kalabayeva M. A. Kimyo fanini virtual laboratoriyalar va axborot kommunikatsion texnologiyalardan foydalanib o‘qitishning ta’lim sifati va samaradorligini oshirishdagi o‘rni	20
Якубжонова М. И. Олий таълимда медиа-маданий технологиялардан фойдаланиш	22

V ШЎЪБА. АРАЛАШ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

Ayubova I. X., Yusupxodjayeva E. N., Ziyayeva M. A. Ekologik ta’lim komponentlarini shakllantirishda zamonaviy va innovatsion pedagogik texnologiyalarning roli	27
Allamova Sh. Sh., Xasanova S. X. O‘quv jarayonlarida teskari sinf modelidan foydalanish	29
Artikova G.E. 9-sinf jahon iqtisodiy-ijtimoiy geografiyasini o‘qitishda interfaol metodlardan foydalanish dars samaradorligini oshirish omili	32
Bektemirova Z. J. Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida multimediya texnologiyasidan foydalanish	35
Bozorboyev I. I., Innazarov M. A. Rahbar va pedagoglarning malakasini oshirishda aralash ta’lim (blended learning)ning ahamiyati	39
Гулямов К.М., Икромов М.Х. Бўлажак тасвирий санъат ўқитувчиларини компьютер график моделлаштириш асосида касбий тайёрлаш	41
Жабборов М. Муаллифлик технологиялари ва уларнинг мусика таълимидаги ўрни	46
Jumaniyazova N.X. O‘quvchilarning tayanch kompetensiyalarini shakllantirishda axborot texnologiyalari va xalqaro baholash dasturlaridan foydalanish	48
Исманова М. А. Олий таълим жараёнида талабаларнинг методик тайёргарлигини шакллантиришда инновацион ёндашувнинг аҳамияти	51
Karimova M.O. Fan-texnika taraqqiyotini jadallashtirish omillari va istiqbollari	53
Kultayev K. K., Norova N. B., Dangalova A. A. “Aluminiy va uning xossalari” mavzusini o‘qitishda innovatsion usullardan foydalanish	55
Kamolova N. I., Ademova N. Y. Ishqoriy yer metallari mavzusini o‘qitishda	

“keys-stady” texnologiyasidan foydalanish	58
Mo‘minjonova M. Ijodkor talabaning psixologik portretini shakllantirish natijalarini tahlil qilish	62
Маматмуминов У. К. Бошланғич синфларда она тили дарсларини интеграцион асосда ўқитиш технологияси	64
Narimbetova Z. Maktabda standart va nostandart geometrik masalalar	67
Nasimova Z. I. Modulli ta‘lim texnologiyalarini joriy etishning muammo va yechimlari	69
Носирова Р. Х., Халимова О. Д. Мактабгача таълим ташкилотларининг ўқув тарбиявий фаолиятида ахборот технологиясидан фойдаланиш имкониятлари	71
Омонов Ш. Н. Олий таълим муассасаларида сиртки таълим шакли талабаларига зоология фани дарсларини ташкил этиш	73
Раҳимова Ф. М., Уташев О. А. Аралаш таълим технологиялари	75
Санакулов З. Атоқли отларда идентификация ва индивидуализация (немис тили мисолда)	78
Sayfullayeva I. Q. Autizm sindromli bolalarni nutqiy muloqotini shakllantirishda art-texnologiyalarning o‘rni	80
Sapayev U. A. Talabalarning innovatsion faoliyat madaniyatini rivojlanishiga ta’sir qiluvchi omillar va innovatsion muhitni shakllantirish mexanizmlari	85
Sultonov A. I. Belbog‘li kurash qoidalarining xususiyatlari	88
Toxirov F. J. Talabalarning dasturlashga oid algoritmik fikrlashini rivojlantirishning pedagogik va psixologik xususiyatlari	91
Shomurodov J. O. O‘quvchilarni badiiy-estetik mazmundagi o‘quv materiallari bilan tanishtirishda kognitiv texnologiyalarning ahamiyati	93
Эргашев И. Сафаров М. М. Ёшлар сиёсий онги ва маданиятининг модернизациялашиш жараёнида замонавий педагогик технологияларнинг аҳамияти	95
Yakubov X.K., Allamberganov O.Sh. Materialshunoslik fanidan modulli mashg‘ulotni loyihalash texnologiyasi	99
Қодирова Ф.У., Матупаева Ш. Инклюзив таълим шароитида бошланғич синфларда математика фанини ўқитишнинг замонавий технологиялари	103
Xudayberganov G‘.Q. Boshlang‘ich sinf matematika darslarida geometrik figuralarni tanishtirishda she’riy ta’riflardan foydalanish	106
O‘rolboyeva D. S. Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida bolalarni mashg‘ulotlar jarayonida triz texnologiyasi bilan tanishtirish	108

VI ШЎБА. ТАБИЙ, ИЖТИМОЙ ВА АНИҚ ФАНЛАР ТИЗИМИДАГИ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАР

Абдуллаев А.А. Тошкент вилояти жой номларида фольклор унсурлари	112
Abdullayev A. G., Karimberganova Z. Sh., Abdullayeva M. G. O‘zbekiston respublikasi transport geografiyasi mavzusini o‘rganishda amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish shakllari	114
Abdullayeva X. A. Limitga ega bo‘lgan funksiyalarning xossalari	118
Abdullayeva X. A., Akbarova H. A., Xo‘jamqulova F. A. Kompakt to‘plam. kompakt to‘plamda uzluksiz funksiyalar	121

Абдурахманова С. С., Саматов С. Б., Бойтемиров О. Э., Зиядуллаев О. Э. ZN(OTF) ₂ /TBAF•3H ₂ O каталитик системада айрим ацетилен спиртлари синтези	122
Abdurizaeva S. R. Biologiyani o'qitish jarayonida infografikadan foydalanish muammolari.....	125
Azimova D. E., Avalbayev O. N., Sharipova M. X. Oliy ta'lim muassasalarida botanika fanidan dars mashg'ulotlarini tashkil etishda nostandart testlardan foydalanish	126
Акбаров У. Й. Акбаров С. У. Динамик масалаларни ифодаловчи тенгламаларни ечишга Maple дастурини қўллаш	129
Акбарова М. М., Сманова З. А. Тиббиёт соҳасида Ўзбекистонда яратилган янги фан	134
Акбарова М. М., Сманова З. А. Кимё фанлар тизимида Ўзбекистонда яратилган янги фан	136
Alqorov Q X, Abdullaev B. U. Fizikadan sinfdan tashqari ishlarda tabiiy, ijtimoiy, aniq va maxsus fanlar tizimida kasbiy integratsiya modeli	138
Amindjonova G. K., Fayziyev V. B. Gilos viruslari va ularga qarshi kurashish choralari	141
Aroyev D. D., Qaxxorova M. Sh., Ergashev A. G., Gorner sxemasi yordamida ko'phadga doir ayrim masalalarni yechish.....	143
Asqaraliyeva M A. O'quvchilarga ba'zi nostandart tenglamalarni qiymatlari sohasini taqqoslash usuli bilan yechishni o'rgatish	146
Асраров М. И., Эргашев Н. А. Сайфиева Х. Дж., Исамухамедова Д. Р., Махмудов Р. Р. E.FRANCHETII ўсимлигидан ажратилган эгкг полифенолининг митохондриялар мегапорасига таъсири	148
Axmedova G. A. Trigonometrik tenglamalarni yechishda tengsizliklardan foydalanish	151
Abdullayeva N.N. Bolalarda intiluvchanlik va izlanuvchanlik qobiliyatini oshirishdagi metodlar	153
Аллаярова Н.Н. Талаба-ёшларни ижодий тафаккурини ривожлантиришда музыка санъатининг ўрни ва ахамияти	155
Azizov R. K. Zamonaviy o'zbek estrada qo'shqchiligi va uning ta'lim-tarbiyaviy ahamiyati	157
Bobojonova O.O. Organik moddalarning tuzillishi va xossalriga oid so'nggi nazariyalar	163
Baratov J. Sh. Fizika o'qitishda nostandart topshiriqlarning ahamiyati	164
Boyboboyeva S.T., Axmedova H.III., Xalilova R.E. Bo'lajak fizika o'qituvchisining kvazi-professional faoliyatini shakllantirish va uning yutuqlari	167
Boydedayev S. R., Umaraliyev M.M., Turgunov A.R., Suvanov A.H., Nurmuhammedova Sh.I. Determination of yung module for some metals (Al, Cu, Fe)	170
Бурцева А. В. Проблемы зарождения жизни. Теории зарождения жизни	173
Daminova Sh. F. Maktabgacha yoshdagi bolalarni kitobga bo'lgan qiziqishlarini orttirish.....	175

Ziyadullayev O. E., Ikramov A., Tirkasheva S. I., Bo'riyev F. X. 1-etinilsiklogeksanol sintezi va uning demirizatsiyasi	178
Imomnazarova M. A. Davriy funksiyalar va uning xossalari haqida	180
Kutlimuratov S.Sh. Astronomiya kursini mustaqil ta'lim sifatida o'qitishda sdss va vizier bazalaridan foydalanish	183
Kushakov A. J., Xasanov N. X., Urinov B. S., Boboyorova G. Zarafshon havzasi tuproqlari meliorativ holatining antropogen omillar ta'sirida o'zgarishi	186
Qaraxanova L.M. Tabiiy fanlarni o'qitish jarayoniga zamonaviy yondashuv – samaradorlik omili sifatida	188
Қаршиева Д. С. Педагогларда касбий стресс ва унинг психологик хусусиятлари	191
Qodamboyev P. Q., Eshchanov E. U., Usmanov R. M. Organik kimyo kursining uglevodorodlar bo'limini o'qitishda axborot kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari	194
Quzmanova G. B., Ermatova D. A. Boshlang'ich ta'limda matematika amaliy mashg'ulotlar vositasida talabalarni xalqaro baholash jarayonlariga tayyorlash	196
Қўқонбоева Ш. Р. Кейс-стади технологияси асосида бўлажак физика ўқитувчиларида касбий компетентликни шакллантириш	199
Malikov K. H. Fizika va astronomiya yo'nalishining laboratoriya darslarida zamonaviy dasturiy vositalardan foydalanishning ahamiyati	202
Mamatov J. A. O'quvchilarni matematik tafakkurini rivojlantirishda mantiqiy masalalarni yechish usullari	205
Мамутов А. Н., Фаязова Д. Т. Развитие творческих способностей студентов по предмету «методика преподавания математики»	207
Maxmudova O. Y. Transendent tenglamalarni yechishda o'zgaruvchilarni almashtirish	210
Mislidinov B. Z., Abdufattoxov I. A. Pedagogik texnologiyalarning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni va ahamiyati (Fizika o'qitish misolida)	212
Muminov I. Elektrostatika mavzularini o'qitishda elektromexanik analogiyalarning didaktik ahamiyati	215
Muradov Sh. K., Xatamova D. Q. Tekis egri chiziqning egriligi va ikkinchi tartibli egri chiziqlar egriligining geometrik o'rni aniqlash	218
Musurmonova M., Ismoilova M. Boshlang'ich sinflarda jadvalda va jadvaldan tashqari ko'paytirish va bo'lish amallarini o'rgatish	221
Муталов К. А. Формация селиновая-aristidatapennatae	224
Мухитдинова М. С. Роль музыкальных занятий школьников старших классов в современном образовании	226
Мухитдинова М. С., Медведева А. А. Музыкальное воспитание старших школьников в современном Узбекистане	230
Maxmudova D. B. Ta'lim innovatsiyasi va texnologiyasi: integratsiyaga ehtiyoj .	233
Abdrimova Q. M. Maktab pedagoglarining o'quvchilar ta'lim jaroyini sifatini oshirishdagi ahamiyati	235
Намазбаева Л. З. Олий таълим муассасалари талабаларининг табиий фанлар тизимидаги ўқув–тадқиқот фаолиятидаги долзарб муаммолар	237
Narimbetova Z. Maktabda standart va nostandart geometrik masalalar	240

Nasriddinov K.R., Dusmuratov M.B On the new approach to the concept of field	242
Nosirov S. N., Mamatqulova M. I.i, Umirzakova M. B. Natural va butun sonlar to'plamida o'zaro bir qiymatli akslantirish va avtomorfizmlar	245
Омонов Ш. Н. Олий таълим муассасаларида сиртки таълим шакли талабаларига зоология фани дарсларини ташкил этиш	246
Otajonova S. R. Innovatsion texnologiyalar vositasida biologiya o'qituvchisining valeologik kompetentligini rivojlantirish	248
Ochilov F. I., Axunova D. U., Rahmonov B. X., Salomov M. A. Boshlang'ich sinf "tabiatshunoslik" darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanishning afzalliklari	250
Парпиева М.Ж., Мирхамидова П., Позилов М.К., Галоксифоп-р-метил пестициди билан заҳарланган каламуш жигар митохондрияси ртр ҳолатига софорофлавонозид ва нарциссин флавоноидларининг таъсири	253
Ro'latova K. N. Boshlang'ich sinflar matematika darslarida geometrik masalalarning klassifikatsiyasi.....	257
Расулова Г. А., Мўйдинжонов Д. Р. Инновацион ёндашув асосида математик ҳисоблашларни бажариш усуллари	260
Рахимов С. М. Дастурлашга асосланган фанларни сиртки таълимда ўқитиш муаммолари	262
Рахмоналиева З.З., Алланазарова И.А. Алгоритм выявления учеников с развитым естественнонаучным мышлением	265
Розумбетов К. У., Далжанова Г. Б., Тажимуратова Г. Т. Половые различия тотальных размеров тела у подростков.....	268
Рўзимова Х.К. Экологияни ўқитишда экологик маданиятни шакллантириш	270
Ro'zmetova S.X. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga psixologik yondashish	272
Саматов С. Б., Аблакулов Л. К., Зиядуллаев О. Э., Отамухамедова Г. К. Zn(OTf) ₂ /TBAF•3H ₂ O каталитик системасида ацетилен спиртларини синтез қилишда реакцион омиллар таъсири	274
Sattorov M. S., Fayziev V. B. Olxo'ri chechagi virusining tabiiy sirkulyatsiyasi hamda o'simlik bargi va mevalaridagi alomatlari	276
Суяров К.Т., Эгамбергенов И. Ш. Комплекс тадқиқотчилик топшириқлари асосида талабада тадқиқотчилик компетентлигини шакллантириш жараёни	279
Sulaymanova D. B. Ta'lim jarayonida fanlarni o'qitishda geymifikatsiyadan foydalanish	283
Султанов М. М. Алгебраик ва геометрик методларнинг уйғунлашуви ва ундан келиб чиқадиган дастлабки хулосалар	285
Тилегенов А.Т. Ёшларда миллий анъаналар ва қадриятларни ўрганиш орқали миллий туйғуни шакллантириш масалалари	290
Tangriyev T. Ch., Sattorov M. S., Fayziev V. B. Olxo'ri chechagi virusining o'simlikdagi alomatlarining rivolanish darajasi	293
Tolipova J. O., Umaraliyeva M. T., Abdurahmonova I. Yu. Ixtisoslashtirilgan maktablarda biologik ta'lim mazmunining nazariy asoslari	295
Toxirov F. J. Talabalarning dasturlashga oid algoritmik fikrlashini rivojlantirishning pedagogik va psixologik xususiyatlari	298
Туйчиева Д., Мирхамидова П., Парпиева М. Влияние бутылкапакса на	

структуру клеток печени эмбрионов крыс	300
Tursunov I.G., Eshniyozov U.A., Ruzibayeva M.X. Elektrotexnika fanini o‘qitishda elektron ta’lim resurslaridan foydalanish	306
Тухтабаева Ф.М., Туйчиева Д.С., Хашимджанова М.Н., Ибрагимова Р.Н. Влияние некоторых концентрации соли на всхожест семян пшеницы	308
Tuxtasinov M. M. Dasturlash tillarini o‘qitishda zamonaviy texnik va elektron vositalardan foydalanish	311
Умматов А.М. Биология дарсларида “адаптив радиация қонуни”ни таҳлилига доир	313
Умматова М.А., Сулаймонов М. Дидактические функции практических занятий по математике	315
Ummatova M. E., Shukurova M. B. Zoologiya darslarida “atamalar zanjiri” uslubidan foydalanish	319
Уролов Ш.З., Турсунов И.Г., Абдуллаев Ҳ.Ш. Гидротермал усулда рух оксиди нанородларини синтез қилиш ҳамда уларнинг морфологик характеристикаларини ўрганиш	322
Уснатдинова Ж. Ш. Мактабгача катта ёшдаги болаларда ўз-ўзини баҳолаш қобилиятини ривожлантиришнинг айрим масалалари	325
Химматкулов О., Турсунов И.Г., Применение педагогических технологий в лабораторно-практических занятиях по физике	328
Холматова С. К. Таълим-тарбия жараёнида ахборот технологияларидан фойдаланиш	330
Hadjimetova G. T. Bola tarbiyasida oila maktab mahallaning bog‘liqligi va ahamiyati	332
Эсонов М. М. Функции наглядности в обучении математике для развития мышления. (на примере геометрических задач)	334
Эшонкулов О. Д. Биогаз олиш ва органик ўғит тайёрлаш	337
Эшчанов Р. Абдураззокова Н.А. Ностандарт лабораториялар мазмуни	339
Yunusova D. I., Yunusova G. A. Talabalarda matematikani o‘zlashtirishga bo‘lgan motivatsiyasini rivojlantirish	341
Yusupova N. V., Muxtoraliyeva M. A. Oliy ta’lim muassalarida matematika o‘qitishda qo‘yiladigan dts talablari	344
Khujaniyozova O.R., Abdullayeva F.Sh. objectives in directing the youth to the scientific-creative occupations	346
Жамолхожи И.Н. Темурийлар даврида жисмоний тарбия ва спортнинг ўрни	351
Умаралиева М, Мирзажонова Д, Ногиронлиги бўлган болаларнинг тўлақонли ҳаёт тарзига тайёрлашда оиланинг ўрни.....	354
Джураева Б. Зуфарова Д., Система мониторинга в доу	356
Джураева Б. Р. Планирования работы дошкольных образовательных учреждений	359
Abdullayev.A.A, Ashirboyev.I. M., Abdijjaborova.S.Q, Xoshimova.X.A. Yoshlarni tarbiyalashda xalq o‘yinlaridan foydalanish	363
Abdullayev.A.A, Satvaldieva.N.Z, Adashboev.M.K, Agzamova.G.Z Yosh avlodni tarbiyalashda tibbiy muhitning shakllantirishda jismoniy tarbiyaning ahamiyati	365

Juraboyev.A.B, Xayitmurodov.M. B, Rasulov.S.R, Odinayeva.D.Y Methods and categories of physical culture	367
Maripova.N.H. Masharipova.A.O Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida iqtisodiy tarbiyatning o'rni	370
Juraboyev.A.B. Ernazarova.F.M, Mirzaeva.M.A, Anarboeva.S.J Yoshlarimizning jismoniy ma'naviy-axloqiy fazilatlarining rivojlanish milliy kurash o'rni.....	372
Masharipova.A.O Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning estetik rivojlanishidagi o'ziga xos ahamiyati	374
Mirzakarimov.U.G Innovasion o'qitish texnologiyalariga asoslangan mutaxassislar tayyorlash tizimi	377
Xolmatova.S.K, Hakimov.J.K, Ro'ziboev.F.R, Abdurasulova.M.A Mamlakatimizda xotin-qizlar sportni rivojlantirish muhim omili.....	379
Matmurodov.A.K Bolalarda predmetlarning o'lchami va ularni o'lchash haqidagi tasavvurlarini shakllantirish	380
Matmurodov.A.K, Qo'ziyoyeva.S.K, Davlatova.M.M, Kurbanova.N.F Maktabgacha yoshdagi bolalarga predmetlarning o'lchami va ularni o'lchash haqidagi tasavvurlarini shakllantirish yo'llari (tayyorlov guruhda)	383
Atabekov.F.O', Qadamov.H.H, Omonova.M.I Jismoniy tarbiya tizimida voleybol o'yining tutgan o'rni.....	386
Ахмадалиев.Б.С Ёшларни маънавий-ахлокий тарбиялаш усуллари	388
Shanasirova.Z. Y Maktabgacha ta'lim tizimida didaktik o'yinlar va klaster metodi orqali tabiat bilan tanishtirish.....	390
Narimbaeva.L.K, Degtyareva.D.A, Mirzaliyeva.A.B Tarbiyachining kasbiy kompetensiyasi va oila bilan o'zaro xamkorligi	392
Maripova.N.H Tarbiyachi kasbidagi innovasion faoliyatning dolzarb jihatlarini	394
Po'latova.K.N Boshlang'ich sinflar matematika darslarida geometrik masalalarning klassifikatsiyasi.....	396
Каримжонова.Д.А, Хайриддинов.Б., Худойберганова.Ш., Сотиволдиева.Х. Мактабгача ёшдаги болаларнинг нутқини ривожлантириш	399
Mutalova.D.A, Baxtiyoro'va.M.A Chet tillarni o'qitishda madaniyatlararo muloqot muammosi	402
Хидоятова.Н.А Развитие речи дошкольников	404
Gimazutdinov.R.G, Melieva.G.E, Muxitdinov.I.E, Manzurov.A.X Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda sog'lom turmush tarzi orqali xalq o'yinlari o'tkazish	407
Ўразалиева С.Т., Убайдуллаева Г.Н. Бўлажак ўқитувчининг ота-оналар билан ишлаш функциялари	409
Soatov.E.M, Muxtarov.E. B., Egamnazarova.T.Z., Yo'ldashov.X.B. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy mashg'ulotlarni sog'lomlashtirishda kun tartibida o'tkazilish	411
Maryambibi.A.Dj, Satvaldieva N.Z., Ernazarova S.I, Ashirboev I. M., Abdijjaborova S. Q. Farzand tarbiyasida ota-onaning o'rni	414
Турсунбоева.М.Д. Мактабгача ёшдаги болалар нутқини ривожлантириш	416
Maryambibi.A.Dj. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiy-huquqiy me'yorlar asosida ijtimoiy ko'nikmalarni takomillashtirish yo'llari	417
Носирова.Р.Х., Эргашева.О.М, Олимбоева.М. Мактабгача ёшдаги болалар	

тарбиясида ўйинларнинг аҳамияти	421
Хуррамов Э.Э., Мирсултонова Қ.М. Мактабгача таълим муассасаси машғулотларда интерфаол усулларни қўллаш.....	423
Atabekov F.O', Maxmudova O.A., Omonova M.I. Badminton o'yinining texnologiyalari va qoidalari asoslari va qoidalari	425
Эгамбергенов И.Ш. Талабада изланувчанлик қobiliятларини ривожлантиришда интегратив ёндашув.....	427
Сангирова З.Б. Физика фанини ўқитишда лойиҳалаштириш таълим технологиялари	430

Босишга рухсат этилди 14.05.2022 й.
Бичими 60x84 1/16. Офсет қоғози. “Times New Roman”
гарнитураси. Ҳисоб-нашр табағи. 27,5.
Адади 100 дона. Буюртма № 78.

«HISTORY AND PAGE» МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Манзил: Тошкент вилояти, Чирчиқ шаҳри, Амир Темур кўчаси.